

TEMA:

Ferie i Danmark

Sådan startede det

De vuggende hvide svaner på Mølleåens søer

Dronning Margrethes farmor har lagt navn til en af bådene. Og Kong Georg af Grækenland elskede sejlturen på Mølleåens søer, bl.a. forbi statsministerboligen Marienborg. **Jørgen W. Fröhlich** fortæller om de hvide svaners omtumlede tilværelse.

Bådfarten på de nordsjællandske søer er ikke nogen ny opfindelse. Allerede i 1883 søsattes to små petroleumsbåde »Svanen« og »Delta« i Lyngby Sø, og rederiet »Bådfarten« var dermed en realitet.

De to både rummede hver 25 personer inklusive skipper, og det var i underkanten på de store udflugtsøndage. Desuden viste det sig hurtigt, at det kneb gevaldigt med at forcere den kraftige vandplantebevoksning i Lyngby Sø, hvor åkandernes antal den gang var meget større end i dag.

Svendborg-damper på søen

Rederen blev derfor fristet til at gå til den modsatte yderlighed. Han hyrede en veritabel damper hos »Svendborg Dampskib Selskab«, og den sejlede et par år de nordsjællandske vandløb tynde, mens den ellers så rene søluft stiftede sit første bekendtskab med industrialiseringens sorte røg.

Damperen døbttes »Charlotte Amalie«. I ærbødig respekt for majestæterne på Sorgenfri Slot. Hun besejlede hovedsagelig Lyngby Sø og kanalen til Frederiksdal, men trods dygtigt sømandskab var det svært at skjule den kendsgerning, at hendes dimensioner var upraktiske i de lokale farvande.

I stedet udstyrede man en gammel bugserpram med dampmaskine, købte hvid oliemaling, og søsatte hende i Lyngby Sø under det romantiske navn »Svanen«. Desværre blev hun så høj i hatten efter ombygningen, at den lange slanke kakkellovnsrørskorsten måtte lægges ned, hver gang båden skulle under en bro.

Næste epoke i »Bådfartens historie« var dampbåden

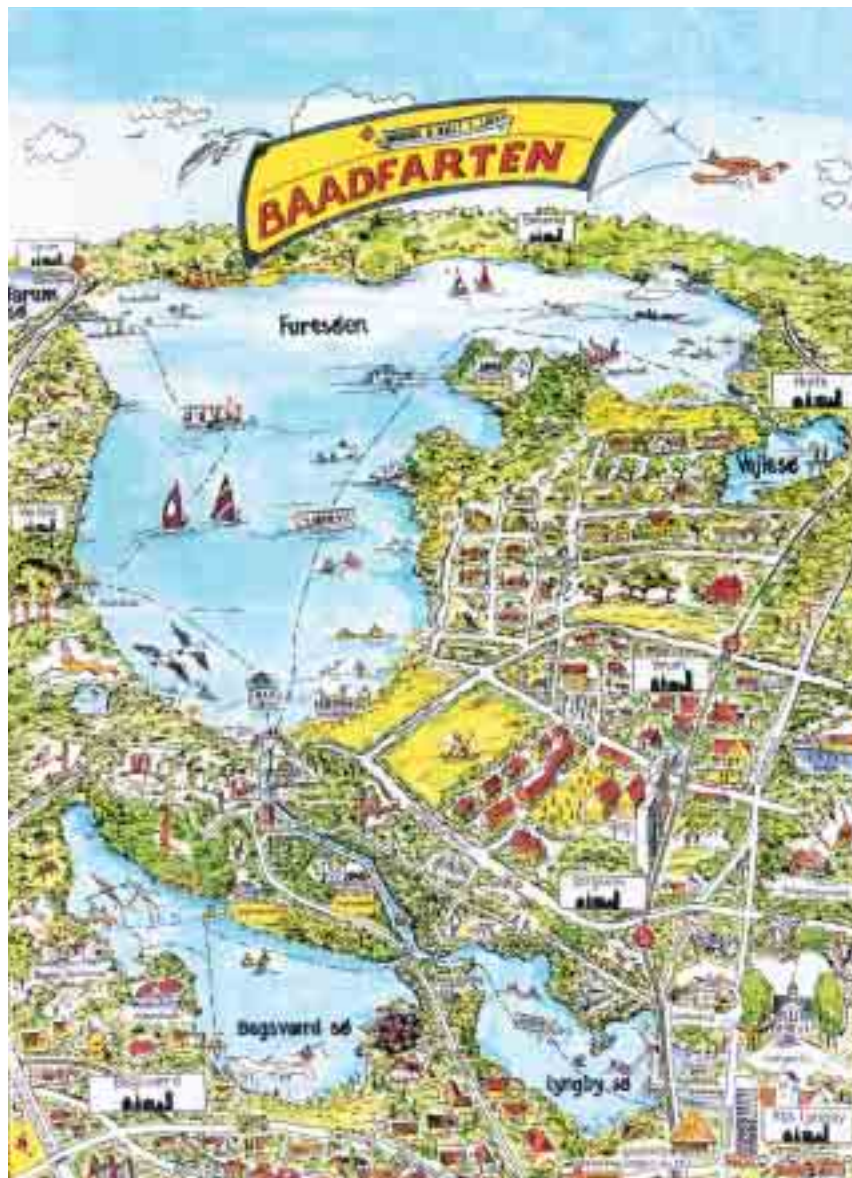
»Prinsesse Alexandrine«, som Dronning Margrethes farmor lagde navn til, med den tidligere Hvide Bro og Marienborg i baggrunden.

»Sjælland«, som var den første bestilt på værft til ruten. Den kunne rumme dobbelt så mange passagerer som de første, og blev i øvrigt senere omdøbt til »Prinsesse Alexandrine« (Dronning Margrethes farmor). Fra den tid ved man, at den kongelige familie og dens gæster – bl.a. Kong Georg af Grækenland – sejlede mange ture med Bådfarten.

Sådan blev grunden lagt til det nuværende »A/S Bådfarten Lyngby – Farum« i 1896. Man udvidede flåden mod hele tre nye skibe, »Prinsesse Louise«, »Prins Christian« og »Sjølund«.

Der var et par år forinden blevet gravet en kanal mellem Vejle Sø og Furesøen i Holte, og et nyt selskab »konkurrerede« med at lokke publikum til »Jægerhuset« med anløb ved hotel »Næsseslottet«, der den gang var en filial af »Hotel Kongen af Danmark« i København.

Kort over Baadfartens ruter på de forskellige søer.

Dette selskab lagde ambitiøst ud med et vældigt skib til 150 passagerer, som enten skrabede mod bunden, eller også ikke kunne komme under broen ved Dronninggårds Allé i Holte ved højvande. I 1896 gav selskabet op, og ruten blev overtaget af »Bådfarten Lyngby Farum«, som sporenstrengs indsatte et mindre skib på ruten.

Endnu en rute blev åbnet fra Lyngby til Bagsværd over Nybro, men efter en række ejerskifter overgik denne rute også til »Bådfarten Lyngby-Farum«.

»Bådfarten Lyngby-Farum« viste sig med andre ord at være det levedygtige selskab, og helt op til slutningen af 60'erne gik det forholdsvis godt. Så var det i en periode, som om publikum glemte den nydelse og afslappelse, disse gamle transportmidler leverede i de tre søers storslåede natur. I

1974 var man på nippet til at give helt op, og hvis ikke rederiets »kaptajn«, E. Parsun fra Sorgenfri, havde indledt sine forhandlinger med kommunerne for at redde driften, er det et åbent spørgsmål, om ikke års sejltradition i området i dag havde været en saga blot.

I dag ejes »Bådfarten« af de fire søkommuner, Lyngby-Tårnbæk, Gladsaxe, Værløse og Farum. Bådfarten har seks motorbåde, hvoraf de fire besejler Furesøen og Vejlesø. De to ældste af bådene, »Prinsesse Alexandrine« og »Prins Christian«, er bygget i henholdsvis 1895 og 1896 og har således næsten været med fra starten. De har sejlet med damp, benzin, gasgenerator og nu med diesel. »Prinsesse Alexandrine« hed oprindeligt »Sjølund«, men omdøbtes, da Christian X i 1898 som ung kronprins blev gift med Alexandrine og bosatte sig på Sorgenfri Slot.

Bådfartens kontor ligger på Sorgenfrivej i Lyngby, direkte til Fæstningskanalen.

Fæstningskanalen blev anlagt i 1880'erne med det formål, at planlagte områder rundt om København skulle kunne oversvømmes for at hindre eller sinke en belejring. Selve projektet er naturligvis skrinlagt, men dele af anlæggets dæmninger og kanaler kan ses, f.eks. ved Vestvolden – og ved Kanalvej i Lyngby. Der er anlagt gangsti på den nedlagte Fæstningskanal ved Lyngby Hovedgade.

Bådfarten sejler i fast rutefart på fire ruter, Lyngby – Bagsværd, Lyngby – Frederiksdal og Frederiksdal – Furesøbad på lørdage, søn- og helligdage fra første weekend i maj til sidste weekend i september, og samme ruter på hverdage, undtagen mandage, fra maj til august.

Endvidere sejles på ruten Holte – Jægerhuset – Frederiksdal, dog kun søn- og helligdage, fra weekend i maj til sidste weekend i september.

På ruten Lyngby – Bagsværd lægges ind til Nybro Kro (Nybrovej 376), Sophienholm (Nybrovej 401), Bagsværdvej (ved Aldershvile Planteskole – Bagsværdvej 194), Aldershvile Slotspavillon (Slotsparken 30) og Regatta Pavillonen (Skovalleen 42). Der returneres via Sophienholm og Nybro Kro.

På ruten Lyngby – Frederiksdal lægges ind til Nybro Kro, og efter at have vendt ved slusen i Frederiksdal returneres ad samme rute til Lyngby.

På ruten Frederiksdal – Furesøbad sejles langs bredden via KolleKolle (Frederiksborgvej 105) til Furesøbad (Frederiksborgvej 101).

Hverdage fra starten af maj til starten af juni sejles forsommersejlads, og fra starten af august til midten af september sejles sensommersejlads. Der sejles kun fra Lyngby og skiftevis til Bagsværd og Frederiksdal.

På alle ruterne er der en sejltid hver vej på ca. 30 minutter. Der kan købes billetter i bådene. 🚢

I 1805 blev Bådfartens rute forlænget til også at omfatte Furesøen. På grund af Mølleåens naturlige fald har man altid været afskåret fra at grave en egentlig kanal mellem Farum Sø og Furesøen - og det krævede desuden, at Frederiksborgvej ved Fiskebæk blev hævet kraftigt.

Dette problem blev imidlertid løst på en højt utraditionel måde. Man købte den legendariske amfiberbåd »Svanen II« i Sverige, hvor man var blevet svært imponeret over dens evner: Båden var udstyret med et sindrigt system af lodder, trisser og skinner, og det blev et yndet udflugtsmål for 90'ernes københavnere at tage til Fiskebæk, hvor man kunne se »Svanen« prustende kravle over landtangen ved Fiskebæk.

Læs artiklen om »Svanens« død på side 88-89.

FAKTA

SPISESTEDER

Lyngby

Post-Pub

En god start eller afslutning på skovturen. Post-Pub, Bjælkestuen, Hotel Postgaarden, Bjælkestuen – alt under én hat, på Lyngby Hovedgade

Restaurant Lottenborg

Nær Sorgenfri Slot ligger denne hyggelige gamle kro.

Havnehytten

Ved Lyngby Sø. Lyngbys ældste traktørsted med den smukkeste udsigt. Ved Lyngby Roklub i søens nordøstlige hjørne.

Nybro Kro

Idyllisk spiserestaurant med godt køkken, beliggende ved Nybro bådudlejning. Udendørs servering af velskænket fadøl.

Bagsværd

Aldershvile Slotspavillon

Slotsparken 30 i Bagsværd. Selskabslokaler, kursusfaciliteter – og pragtfuld udsigt over søen.

Regatta Pavillonen

Keglebaner, petanquebaner og barbecue-party. Skovalléen 42, Bagsværd.

Frederiksdal

Hotel Frederiksdal

Hotellet ved de tre søer. Selskaber fra 10–140 kuverter.

Den Gamle Have

Traktørstedet i Frederiksdal. tag gerne madpakken med – drikkevarer købes på stedet. Beliggende Nybrovej 376 – dér hvor Nybrovej krydser Mølleåen. Bus 191 og Baadfarten lige til døren.

Farum

Furesøbad Kiosken

Besøg friluftsbadet og kiosken. Åben alle dage.

Marina'en Furesøbad

Familie- og firmafester. Selskaber fra 10–220 kuverter.

Holte

Restaurant Jægerhuset

Nu sejles der igen til Jægerhuset ved Furesøen i Holte. Selskaber fra 12-150 kuverter.

Holte Havn

Traktørstedet på Vejlesøvej. Udlejning af kanoer og robåde. Åben alle dage.

MUSEER OG SEVÆRDIGHEDER PÅ SEJLRUTEN:

Hjortholm

Ved Frederiksdal findes voldgrave mv. friluftsbad med kiosk, toiletter mv.

Marienburg

Statsministerens sommer- og weekendbolig.

Sophienholm

Skiftende kunststillinger i hovedbygningen. Friluftsansatte. Park med haveanlæg. Cafeteria.

Bakken

Verdens ældste forlystelsespark.

Frilandsmuseet

Her er rig lejlighed for at se de gamle huse og gårde fra det 18. århundrede.

KANO- OG BÅDULEJNING

Bådudlejning ved Farum Sø

Åben maj til september. Farumgårds Allé 32. Parkering ved Fiskebækhus.

Frederiksdal Kano- og bådudlejning

Ved slusen i Frederiksdal. Bestillinger modtages på firmaskovture og flerdags-ture.

Nybro Båd- og Kanoudlejning

Skovture, firmaer og selskaber modtages gerne ved forudbestilling.

Holte Havn

Traktørsted på vejlesøvej. Udlejning af kanoer og robåde. Åben alle dage.

TURISTINFORMATIONEN

Lyngby Torv 5, postboks 141, 2800 Kgs. Lyngby
Telefon: 45 88 66 16, Telefax: 45 88 58 16
turist@post11.tele.dk

Midt i centrum af Kongens Lyngby, lige ved siden af Rådhuset, ligger Turistinformationen, der har helårsåbent. Her findes turistbrochurer fra hele Danmark. Man kan købe campingkort, cykelkort, vandrerort, turistplakater, kroferie, Lyngbys egen souvenir »Lyngby-krone-lyse-stagen«. Her fås alle oplysninger og brochurer over turistseværdigheder, der findes i hele det grønne område, overnatningsmuligheder, camping, vandrerhjem og »Bed-and-breakfast«-muligheder. Turistinformationen arrangerer også guideture, konferencer og kongresser for erhvervslivet og foreninger.

DCU OG BÅDFARTEN

Dansk Camping Union har indgået kopsamarbejde med såvel Bådfarten som Kano- og robådudlejningen ved Nybro. Se fordelskuponerne bagerst i dette Camping-Fritid. Bådfarten startede sæsonen for 14 dage siden.

Opdaterede sejltider og priser kan ses på: www.baadfarten.dk
Kanoudlejningen i Nybro har denne hjemmeside: www.nybro-baadudlejning.dk

Fra Dansk Camping Unions plads ved Mølleåen, DCU-Camping Nærum kører lokaltog direkte til Lyngby Centrum, hvorfra ombordstigning bl.a. kan ske. www.camping-naerum.dk